

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0226U000206

Державний реєстраційний номер: 0121U100566

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-01-2026

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 1

Назва етапу: Розроблення селекційної технології покращення якості зерна та адаптивності вихідного матеріалу кукурудзи на основі використання методу гаплоїдії, системи експрес-оцінок стресостійкості та визначення механізмів генетичного контролю ознак

Початок етапу: 01.2021

Закінчення етапу: 12.2025

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Інститут рослинництва ім. В. Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497176

Місцезнаходження: проспект Героїв Харькова, Харків, Харківський р-н., 61060, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

Розмір організації:

Телефон: 380989494524

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00024360

Місцезнаходження: вул. Михайла Омеляновича-Павленка, Київ, 01010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Кабінет Міністрів України

Ідентифікатор ROR:

Розмір організації:

Телефон: 380442801085, 380442802525, 380445219277

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - Договір (замовлення) з міністерством, іншим центральним органом виконавчої влади, академією наук (головним розпорядником бюджетних коштів на проведення ДіР)

Напрямок фінансування: 2.1 - Фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

7713 - Кошти загального фонду державного бюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6591060

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 3978.900

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Розроблення селекційної технології покращення якості зерна та адаптивності вихідного матеріалу кукурудзи на основі використання методу гаплоїдії, системи експрес-оцінок стресостійкості та визначення механізмів генетичного контролю ознак

Назва роботи англійською:

Development of a breeding technology to improve grain quality and adaptability of corn starting material, using the haploidy method, system of express assessments of stress tolerance and elucidating genetic control mechanisms of traits

Реферат українською:

У звіті представлено результати досліджень, спрямованих на удосконалення селекційних технологій кукурудзи шляхом використання методу гаплоїдії, систем експрес-оцінок стійкості та аналізу механізмів генетичного контролю господарсько цінних ознак. Об'єктом дослідження є процес створення високоякісного вихідного матеріалу кукурудзи з підвищеною адаптивністю до абіотичних та біотичних стресів. Мета роботи полягає у теоретичному обґрунтуванні та практичному вирішенні ключових проблем селекції, пов'язаних із прискореним отриманням гомозиготних ліній різного цільового призначення, придатних для використання як батьківські компоненти гібридів. У дослідженні застосовано широкий спектр методик польової, лабораторної та біохімічної оцінки, включаючи класифікацію морфологічних ознак, визначення стресостійкості, аналіз якісних показників зерна та оцінку комбінаційної здатності. Особливу увагу приділено вивченню подвоєних гаплоїдних ліній, їх селекційній цінності та можливості використання як донорів ознак. Отримані результати дозволили створити нові колекції вихідного матеріалу, диференційовані за жаро- та посухостійкістю, вмістом каротиноїдів, складом крохмалю, лінії. Розроблено методику автоматизованої оцінки стресостійкості за цифровими зображеннями, що підвищило точність лабораторних досліджень, а також методичні рекомендації селекційної технології покращення якості зерна та адаптивності вихідного матеріалу кукурудзи. Проведені дослідження дозволили створити гібрид восковидної кукурудзи IP Вега, який перевищив стандарт за врожайністю на 0,7 т/га. Отримані результати мають важливе значення для подальшого розвитку селекції кукурудзи в умовах кліматичних змін. Отримані результати опубліковані у більш ніж у 50 наукових публікаціях (розділах монографій, навчальному посібнику, фахових статтях, матеріалах конференцій, дев'ять патентів на сорт рослин та один патент на корисну модель, отримано науковий ступінь кандидата наук).

Реферат англійською:

The report presents the results on improving corn breeding technologies by haploidy method, rapid express-tests of resistance, and analysis of mechanisms of genetic control of economically valuable traits. The study object was the process of creating top-quality corn initial materials with increased adaptability to abiotic and biotic stresses. The purpose of the project was to theoretically justify and practically solve key breeding challenges associated with accelerated production of homozygous lines for various purposes, suitable for use as parental components of hybrids. The study used a wide range of field, laboratory, and biochemical assessments, including classification of morphological traits, determination of stress tolerance, and analyses of grain quality indicators and combining ability. Particular attention was paid to doubled haploid lines, their breeding value, and possibilities of using them as trait donors. The results allowed for creation of new collections of initial materials differentiated by heat and drought tolerance, carotenoid content, and starch composition. A method for automated assessment of stress resistance using digital images was developed; the method improved the accuracy of laboratory assays. Methodological guidelines for breeding technologies to improve grain quality and adaptability of corn initial materials were also developed. The studies enabled creating a waxy corn hybrid 'IR Veba', which yields 0.7 t/ha

more than the check hybrid. The findings are of great importance for further development of corn breeding under climate change. They were published in more than 50 scientific papers (sections of monographs, a guidebook, professional articles, conference proceedings, nine patents for plant varieties, and 1 patent for a utility model). Based on research results, a PhD thesis was defended.

Індекс УДК: 633.1, 633/635:631.52, 633.15:631.527:575

Коди тематичних рубрик: 68.35.29, 68.35.03

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Музафаров Наїль Мініярович

Науковий ступінь: к. с.-г. н.

Вчене звання: старший науковий співробітник

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3573-6291

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Ознакова колекція ліній кукурудзи за ознаками жаро- та посухостійкості

Назва НТП англійською: Trait collection of corn lines for heat and drought tolerance

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Інше (Ознакова колекція ліній кукурудзи)

Галузь застосування: А 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур; М 72.19 Дослідження й експериментальні розробки у сфері природничих і технічних наук

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Лінії кукурудзи джерела ознак жаро- та посухостійкості, а саме УХС 107, УХС 137, УХС 218, AG 15-3030, МКП 56, RA 161, УХС 3639-20, ХА 301, ХА 418, УХФ 90, УХС 223, УХС 4059-18 було передано в 2022 році для включення до Національного генбанку рослин України, як джерела стійкості до абіотичних чинників. Стійкість до біотичних та абіотичних чинників – 9 балів.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Збільшення обсягів виробництва, Поліпшення стану навколишнього середовища

Вплив НТП на довкілля: не впливає

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2023

Закінчення етапу: 10.2025

Споживачі продукції: Заклади освіти аграрного профілю

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Ознакова колекція ліній кукурудзи з підвищеним вмістом каротину в зерні

Назва НТП англійською: Trait collection of corn lines with increased carotene content in grain

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Інше (Ознакова колекція ліній кукурудзи)

Галузь застосування: А 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур; М 72.19 Дослідження й експериментальні розробки у сфері природничих і технічних наук

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: колекція зразків кукурудзи за вмістом каротиноїдів в зерні. Колекція нараховує 81 зразок з дев'яти країн світу за 14 ознаками та 52 рівнями прояву. Лінії кукурудзи різних груп стиглості, продуктивність (понад 66 г. зерна з рослини), озерненість (понад 400 шт.), маса 1000 зерен (понад 200 г.), стійкість до кукурудзяного метелика, пухирчастої сажки, вилягання рослин, поникання качана (7-9 б.). За вмістом каротиноїдів розмах мінливості становив (5,3 - 18,9 мг/кг.) Поліпшення якості зерна шляхом підвищення вмісту різних вітамінів, зокрема, каротиноїдного комплексу, вважається перспективним напрямком селекції. Не має аналогів в Україні. Відповідає рівню закордонних розробок.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Збільшення обсягів виробництва, Поліпшення стану навколишнього середовища, Підвищення продуктивності праці

Вплив НТП на довкілля: не впливає

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2023

Закінчення етапу: 10.2024

Споживачі продукції: Науково-дослідні установи аграрного профілю

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Лінії кукурудзи донори ознак жаро- та посухостійкості

Назва НТП англійською: Corn lines - donors of heat and drought tolerance

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Інше (Лінії кукурудзи)

Галузь застосування: А 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур; М 72.19 Дослідження й експериментальні розробки у сфері природничих і технічних наук

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Лінії кукурудзи окрім донорських ознак за жаро- та посухостійкістю володіють низкою цінних агрономічних ознак. Середньостигла лінія УХС 107, джерело високої продуктивності (129 г, зерна), довжини качана (17 см), маси 1000 зерен (271 г.), багатокачанності (1,9 шт), Інтенсивне накопичення сухих речовин в

зерні – 2,9 г/добу. Стійкість до біотичних та абіотичних чинників – 9 балів. Природна посухостійкість 9 балів (стабільність зернової продуктивності, кількості качанів на рослині, озернення качана та маси 1000 зерен). Лінія має вміст каротину п 9,4 мг/кг. Середньостигла лінія AG 15-3030, джерело високої продуктивності (108 г, зерна), вихід зерна 86%, багатокачанності (1,8 шт). Придатна до механізованого вирощування, з коротким періодом висихання зерна 14 діб, має збиральну вологість 16%. Стійка до біотичних та абіотичних чинників – 9 балів. Лінія має високий вміст крохмалю 72,11%, високий вміст олії 5,96%. Середньостигла лінія МКП 56, поєднує високу продуктивність, 100 г, озерненість качана 544 шт, довжину качана 17 см, багатокачанність 1,5 шт. Має короткий період наливу зерна 39 діб. Стійкість до біотичних та абіотичних чинників – 9 балів. Середньостигла лінія УХФ 90, поєднує високу посухостійкість у фазі проростків (80%) з високою посухостійкістю на природному фоні (9 б.) з стабільною зерновою продуктивністю рослин (78,7 г), високою озерненістю качана (597,0 шт), високий вихід зерна (84,4%) Стійкість до біотичних та абіотичних чинників – 9 балів.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Збільшення обсягів виробництва, Поліпшення стану навколишнього середовища, Підвищення продуктивності праці

Вплив НТП на довкілля: не впливає

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2023

Закінчення етапу: 10.2024

Споживачі продукції: Науково-дослідні установи аграрного профілю

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Лінії кукурудзи донори підвищеного вмісту каротину в зерні

Назва НТП англійською: Corn lines – donors of increased carotene content in grain

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Інше (Лінії кукурудзи)

Галузь застосування: А 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур; М 72.19 Дослідження й експериментальні розробки у сфері природничих і технічних наук

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Лінії кукурудзи окрім донорських ознак за підвищеним вмістом каротину в зерні володіють низкою цінних агрономічних ознак. Середньостигла лінія УХС 137, поєднує високу продуктивність, 114 г, масу

1000 зерен 311 г, довжину качана 17 см, вихід зерна 83% із вмістом крохмалю 74,14%, каротину 9,77 мг/кг і стійкості до пухирчастої сажки, кукурудзяного метелика 9 б, проти вилягання 9 балів. Середньостигла лінія УХС 223, поєднує високу продуктивність, 166 г, інтенсивність накопичення сухих речовин в зерні 3,8 г/добу, вихід зерна 85% , багатокачанність 2,0 шт, із каротиноїдів 9,78 мг/кг. Стійкість до біотичних та абіотичних чинників – 9 балів. Середньостигла лінія ХА 301, поєднує високу продуктивність, 132 г, озерненість качана 544 шт, вихід зерна 86% , довжину качана 17 см, багатокачанність 1,8 шт, із каротиноїдів 9,15 мг/кг. Стійкість до біотичних та абіотичних чинників – 9 балів.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Збільшення обсягів виробництва, Поліпшення стану навколишнього середовища, Підвищення продуктивності праці

Вплив НТП на довкілля: не впливає

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2021

Закінчення етапу: 10.2024

Споживачі продукції: Науково-дослідні установи аграрного профілю

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Колекція подвоєних гаплоїдних ліній кукурудзи зі зміненим складом крохмалю та з альтернативним станом генів відновників фертильності

Назва НТП англійською: Collection of doubled haploid corn lines with altered starch composition and alternative state of fertility restoring genes

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Інше (Колекція подвоєних гаплоїдних ліній кукурудзи)

Галузь застосування: А 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур; М 72.19 Дослідження й експериментальні розробки у сфері природничих і технічних наук

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Колекція подвоєних гаплоїдних ліній кукурудзи з крохмалем амілопектинового типу.

Продуктивність шести ліній зі складу спеціалізованої колекції подвоєних гаплоїдних ліній зі зміненим складом крохмалю була на рівні стандарту п лінії ВК 69, а сім ліній мали суттєве перевищення (УХВ 8, УХВ 11, УХВ 10, УХВ 15, УХВ 12, УХВ 1, УХВ 5). Серед ліній кукурудзи з восковидним типом зерна визначено джерела підвищеної маси 1000 зерен (УХВ 9, УХВ 4), багаторядності (УХВ 13, УХВ 14, УХВ 5), довжиною качана (УХВ 9,

УХВ 6, УХВ 3, УХВ 1), висотою кріплення качана (УХВ 2, УХВ 13, УХВ 4, УХВ 10, УХВ 5).

Соціально-економічна спрямованість НТП: Збільшення обсягів виробництва, Поліпшення стану навколишнього середовища, Підвищення продуктивності праці

Вплив НТП на довкілля: не впливає

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2023

Закінчення етапу: 01.2025

Споживачі продукції: Науково-дослідні установи аграрного профілю

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Лінії кукурудзи донори ознак жаро- та посухостійкості з стабільними ефектами комбінаційної здатності

Назва НТП англійською: Corn lines - donors of heat and drought tolerance with stable effects of combining ability

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Інше (Лінії кукурудзи)

Галузь застосування: А 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур; М 72.19 Дослідження й експериментальні розробки у сфері природничих і технічних наук

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Лінії кукурудзи донори ознак жаро- та посухостійкості з стабільними ефектами комбінаційної здатності, а саме ДК 517 МВ, УХК 439, ХА 301, ХАР 215 передано в 2025 році для включення до Національного генбанку рослин України, як донори стійкості до абіотичних чинників. Стійкість до біотичних та абіотичних чинників – 9 балів.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Збільшення обсягів виробництва, Поліпшення стану навколишнього середовища, Підвищення продуктивності праці

Вплив НТП на довкілля: не впливає

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2023

Закінчення етапу: 10.2025

Споживачі продукції: Науково-дослідні установи аграрного профілю

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Лінії кукурудзи донори підвищеного вмісту каротину в зерні з стабільними ефектами комбінаційної здатності

Назва НТП англійською: Corn lines – donors of increased carotene content in grain with stable effects of combining ability

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Інше (Лінії кукурудзи)

Галузь застосування: А 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур; М 72.19 Дослідження й експериментальні розробки у сфері природничих і технічних наук

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Лінії кукурудзи донори підвищеного вмісту каротину в зерні з стабільними ефектами комбінаційної здатності, а саме УХК 414, AS 14, ХА 300, ДК 440, ХАР 239 передано в 2025 році для включення до Національного генбанку рослин України, як донори ознак якості зерна кукурудзи.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Збільшення обсягів виробництва, Поліпшення стану навколишнього середовища, Підвищення продуктивності праці

Вплив НТП на довкілля: не впливає

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2023

Закінчення етапу: 10.2025

Споживачі продукції: Науково-дослідні установи аграрного профілю

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Методичні рекомендації «Методика автоматизованого кількісного аналізу цифрових зображень результатів лабораторних методів оцінки стресостійкості»

Назва НТП англійською: Methodological guidelines “Method of Automated Quantitative Analysis of Digital Images of Results of Laboratory Tests for Stress Tolerance”

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Інше (Методичні рекомендації)

Галузь застосування: А 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур; М 72.19 Дослідження й експериментальні розробки у сфері природничих і технічних наук

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: В методичних рекомендаціях представлено новий підхід до аналізу результатів лабораторного методу визначення жаростійкості листя кукурудзи на основі автоматизованого аналізу цифрових зображень, що сприяє покращенню розподільчої здатності та якості оцінок. Спосіб аналізу, викладений в методичних рекомендаціях проходить апробацію в лабораторії інтродукції та зберігання генетичних ресурсів рослин і залучений до скринінгу зразків генофонду кукурудзи на жаростійкість.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Збільшення обсягів виробництва, Економія енергоресурсів, Економія матеріалів, Підвищення продуктивності праці

Вплив НТП на довкілля: не впливає

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2025

Закінчення етапу: 12.2026

Споживачі продукції: Науково-дослідні установи аграрного профілю

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Науково-методичні рекомендації селекційної технології покращення якості зерна та адаптивності вихідного матеріалу кукурудзи

Назва НТП англійською: Scientific and methodological guidelines for breeding technologies to improve grain quality and adaptability of corn initial materials

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Інше (Науково-методичні рекомендації)

Галузь застосування: А 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур; М 72.19 Дослідження й експериментальні розробки у сфері природничих і технічних наук

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: В методичних рекомендаціях висвітлено селекційні технології покращення якості зерна та адаптивності вихідного матеріалу кукурудзи. Видання розраховане на наукових співробітників, аспірантів, студентів викладачів аграрних університетів та коледжів тощо.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Збільшення обсягів виробництва, Підвищення продуктивності праці

Вплив НТП на довкілля: не впливає

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2025

Закінчення етапу: 12.2026

Споживачі продукції: Науково-дослідні установи аграрного профілю

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

IX. Бібліографічний опис

Kyrychenko V. V., Chernobay L. M., Buriak S. Yu. Effects of plant growth regulators on seed productivity of maize lines // Plant Breeding and Seed Production //Б. – 2023. – № 123. – P. 18–38. – DOI: 10.30835/2413-7510.2023.283646.

Музафаров Н. М., Понуренко С. Г., Барсуков І. П., Сікалова О. В., Капустян М. В. Проблеми селекції кукурудзи на фоні кліматичних змін // Селекція та насінництво //Б. – Харків, 2024. – Вип. 125. – С. 102–113. – DOI: 10.30835/2413-7510.2024.306977.

Кузьмишина Н. В., Вакуленко С. М., Тертишна Н. В., Сікалова О. В., Харченко Л. Я., Чернобай Ю. О. Формування колекції інбредних ліній кукурудзи за ознаками відмінності // Вісник аграрної науки //Б. – 2025. – Т. 103, № 10. – С. 60–68. – DOI: 10.31073/agrovisnyk202510-07.

Кузьмишина Н. В., Вакуленко С. М., Музафаров Н. М., Тертишна Н. В., Білинська О. В., Шелякіна Т. А., Реліна Л. І. Різноманіття нових колекційних зразків кукурудзи за вмістом каротиноїдів та олії // Генетичні ресурси рослин //Б. – 2025. – № 36. – Режим доступу: <http://genres.com.ua/ua/arxiv-vidan/2025-vipusk-36/rznomanttya-novix-kolekcziynix-zrazkv-kukurudzi-za-vmstom-ol-ta-karotinodv/>

Капустян М. В., Музафаров Н. М., Кузьмишина Н. В. Селекційна цінність різноманітного вихідного матеріалу для створення інбредних ліній кукурудзи // Відновлення природно-ресурсного потенціалу та стійкості екосистем : колект. монографія / за ред. Т. О. Чайка. – Полтава : ПП «Астроя», 2023. – 308 с. – С. 163–171. – Режим доступу: https://www.researchgate.net/publication/375598510_Vidnovlenna_prirodnoresursnogo_potencialu_ta_stijkosti_eko

Понуренко С. Г., Музафаров Н. М., Кузьмишина Н. В. Використання полігенних систем у селекції кукурудзи на покращення біохімічного складу зерна // Збалансований розвиток: сучасний стан і перспективи : колект. монографія / за ред. Т. О. Чайка. – Полтава : ПП «Астроя», 2024. – 475 с. – С. 255–263. – Режим доступу: https://www.researchgate.net/publication/385185376_Zbalansovaniy_rozvitok_ekosistem_sucasnij_stan_i_perspektivi

Кириченко В. В., Чернобай Л. М., Бабаніна С. С. Гетерозис, методи визначення поліморфізму ліній у кукурудзи : навч. посіб. / Ін-т рослинництва ім. В. Я. Юр'єва НААН ; Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. П. Василенка. – Харків : ФОП Бровін О. В., 2021. – 120 с. – ISBN 978-617-8009-10-6. – Режим доступу: <https://yuriev.com.ua/assets/files/navchalni-posibnyky/1-2021-navch-posibnik.pdf>

Бибель Ю. А., Чернобай Л. Н. Линии-источники ценных хозяйственных признаков кукурузы со стабильной влагоотдачей // Материалы научно-практической конференции, посвященной 100-летию со дня рождения Тихона Чалыка, члена-корреспондента Академии Наук Молдовы, Пашкань, 9–10 сентября, 2021. – С. 33–43.

Капустян М. В., Музафаров Н. М., Чернобай Л. Н., Кузьмишина Н. В., Егорова Н. Ю. Урожайность новых гибридов кукурузы в зависимости от погодных условий // Материалы научно-практической конференции, посвященной 100-летию со дня рождения Тихона Чалыка, члена-корреспондента Академии Наук Молдовы, Пашкань, 9–10 сентября, 2021. – С. 112–116.

Muzafarov N. M., Barsukov I. P., Ponurenko S. H., Sikalova O. V. Use of indices in environmental testing of maize hybrids // Realizări științifice în ameliorarea porumbului și altor culturi cerealiere. – 11–12 septembrie 2024, Republica Moldova, Pașcani. – P. 193–195. – Режим доступу: https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/212939

Muzafarov N. M., Ponurenko S. H. Adaptation of maize plants to stress factors and prospects for selection // Міжнародна науково-практична конференція «Ефективне використання природних ресурсів в сталому розвитку, створення нових поколінь інноваційних і зелених технологій», 25–26 вересня 2025 р., Узбекистан, м. Андижан. – С. 25–28. – Режим доступу: <https://andqxi.uz/events/163>

Muzafarov N., Ponurenko S., Kuzmyshina N., Barsukov I., Sikalova O. Peculiarities of genotypic variability of productivity and grain quality traits in specialized inbred maize lines // Natural sciences in the dialogue of generations : VIII edition of the national conference with international participation, September 18–19, 2025, Chisinau, Republic of Moldova. – P. 98. – Режим доступу: <https://rik.mrizp.rs/handle/123456789/1641>

Понуренко С. Г., Бибель Ю. О., Чернобай Л. М., Сікалова О. В. Екологічне випробування нових гібридів кукурудзи в наукових установах України // Роль науково-технічного забезпечення розвитку агропромислового комплексу в сучасних ринкових умовах : матеріали Всеукраїнської науково-практичної

конференції, (Дніпро, 25 лютого, 2021 р.). – Вінниця : ТОВ «ТВОРИ», 2021. – С. 80–83. – Режим доступу: <https://institut-zerna.com/library/repozitariy/docs/materialy-konf/materiali-vseukrainskoi-naukovo-praktichn>

Білінська О. В., Понуренко С. Г., Чернобай Л. М. Застосування культури in vitro незрілих зародків для підвищення ефективності диплоїдизації у гаплопродукційному процесі кукурудзи // Селекційно-генетична наука і освіта (Парієві читання). Матеріали X Міжнародної наукової конференції (19 березня 2021 р.). – Умань, 2021. – С. 17–22. – Режим доступу: <https://genetics.udau.edu.ua/assets/files/01.01.2021-2022-konferen-parievi-chitannya/konferenc-parievi-chitannya-2021-berezen.pdf#page=17>

Bilynska O. V., Ponurenko S. H., Chernobai L. M. Use of mature embryo culture in vitro for chromosome doubling in maize maternal haploids // Проблеми аграрного виробництва на сучасному етапі і шляхи їх вирішення : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, присвяченій ювілейним датам від дня народження видатних вчених-рослиників: 130-річчю від дня народження доктора біол. наук, професора Льва Миколайовича Делоне; 120-річчю від дня народження кандидата с.-г. наук Софії Михайлівни Фрід

Чернобай Л. М., Ван Янбо, Понуренко С. Г., Цзян Мін, Лю Сінфан, Лю Сяолі, Сун Чентао. Створення восковидних ліній кукурудзи на основі елітного гібридного матеріалу шляхом матроклінної гаплоїдії // Проблеми аграрного виробництва на сучасному етапі і шляхи їх вирішення : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, присвяченій ювілейним датам від дня народження видатних вчених-рослиників: 130-річчю від дня народження доктора біол. наук, професора Льва Миколайовича Делоне; 120-річчю від д

Огурцов Ю. Є., Музафаров Н. М. Вплив комплексних мінеральних добрив та регулятору росту рослин на урожайність кукурудзи // Проблеми аграрного виробництва на сучасному етапі і шляхи їх вирішення : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, присвяченій ювілейним датам від дня народження видатних вчених-рослиників: 130-річчю від дня народження доктора біол. наук, професора Льва Миколайовича Делоне; 120-річчю від дня народження кандидата с.-г. наук Софії Михайлівни Фріденталь (1-2 липня

Чернобай Л. М., Понуренко С. Г., Музафаров Н. М., Сікалова О. В., Барсуков І. П. Розробка критеріїв диференціації ліній кукурудзи за жаростійкістю хлорофілового комплексу // Від сорту до гібрида: селекція, насінництво, технологія : Матеріали Міжнародної наукової конференції з нагоди 125-річчя від дня народження доктора сільськогосподарських наук, професора, академіка ВАСГНІЛ Бориса Павловича Соколова (15–16 вересня 2022 р.). – Дніпро, 2022. – С. 18. – Режим доступу: <https://institut-zerna.com/li>

Понуренко С. Г., Чернобай Л. М., Сікалова О. В., Музафаров Н. М. Особливості ростових та морфометричних реакцій проростків ліній кукурудзи за умов модельної посухи // Від сорту до гібрида: селекція, насінництво, технологія : Матеріали Міжнародної наукової конференції з нагоди 125-річчя від дня народження доктора сільськогосподарських наук, професора, академіка ВАСГНІЛ Бориса Павловича Соколова (15–16 вересня 2022 р.). – Дніпро, 2022. – С. 19–20. – Режим доступу: <https://institut-zerna.com/librar>

Капустян М. В., Музафаров Н. М., Єгорова Н. Ю., Реліна Л. І., Садовой О. О., Фатеева О. О. Урожайність гібридів кукурудзи залежно від ґрунтово-кліматичних умов // Від сорту до гібрида: селекція, насінництво, технологія : Матеріали Міжнародної наукової конференції з нагоди 125-річчя від дня народження доктора сільськогосподарських наук, професора, академіка ВАСГНІЛ Бориса Павловича Соколова (15–16 вересня 2022 р.). – Дніпро, 2022. – С. 91–92. – Режим доступу: <https://institut-zerna.com/library/re>

Музафаров Н. М., Рожков А. О., Капустян М. В., Понуренко С. Г. Агроекологічна перспективність використання гібридів кукурудзи різних груп стиглості // Матеріали науково-практичної конференції «Стан та перспективи розробки та впровадження ресурсощадних, енергозберігаючих технологій вирощування сільськогосподарських культур» (м. Дніпро, 16–17 листопада 2022 р.). – Дніпро : ДДАЕУ, 2022. – С. 27–28. – Режим доступу: <https://www.dsau.dp.ua/ua/page/materiali-konferencj>

Барсуков І. П. Що заважало урожаю // Farmer № 11 (143). – Листопад 2021. – С. 44–45. – Режим доступу: https://agrotimes.ua/magazine_number/the-ukrainian-farmer-101/

Музафаров Н. М., Понуренко С. Г., Барсуков І. П., Сікалова О. В. Сучасний гібрид кукурудзи Дамір // Науково-інформаційний бюлетень завершених наукових розробок. – Київ, 2025. – № 2 (112). – С. 14. – Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/1h1PhApl7ZnKGn_tOx2LjSaRNEQ__qBo8/view.

Каталог сортів і гібридів польових культур селекції Інституту рослинництва ім. В. Я. Юр'єва НААН. – Шосте, доповнене видання / Леонов О. Ю., Коломацька В. П., Кириченко В. В., Огурцов Ю. Є., Єгорова Н. Ю., Андрієнко В. В., Музафаров Н. М., Васько Н. І., Попов С. І., Єгоров Д. К., Рябчун В. К., Чернобай С. В., Щипак Г. В., Голік О. В., Солонечний П. М., Василенко А. О., Чернищенко П. В., Макляк К. М., Сивенко В. І., Горбачова С. М., Глухова Н. А., Гребенюк І. В. – Х.: ІР ім. В. Я. Юр'єва НААН, 20

Особливості проведення весняно-польових робіт у господарствах Харківської області в умовах воєнного стану та обмеженого ресурсного забезпечення 2022 року (науково-практичні рекомендації). / О. Ю. Леонов, В. П. Коломацька, С. І. Попов та ін. – Х.: ІР ім. В. Я. Юр'єва НААН, 2022. – 42 с. – Режим доступу: <https://yuriev.com.ua/assets/files/navchalni-posibnyky/osoblivosti-provedennya-vpr-2022.pdf>

Агротехнологічна стратегія проведення комплексу весняно-польових робіт у господарствах Харківської області зважаючи на воєнний стан (науково-практичні рекомендації для східної частини Лісостепу України в умовах 2023 року). / О. Ю. Леонов, В. П. Коломацька, С. І. Попов та ін. – Х.: ІР ім. В. Я. Юр'єва НААН, 2023. – 53 с. – Режим доступу: <https://yuriev.com.ua/assets/files/navchalni-posibnyky/vpr-2023.pdf>

Особливості проведення комплексу весняно-польових робіт у господарствах Харківської області (науково-практичні рекомендації). / О. Ю. Леонов, В. П. Коломацька, С. І. Попов та ін. – Х.: ІР ім. В. Я. Юр'єва НААН, 2024. – 55 с. – Режим доступу: <https://yuriev.com.ua/assets/files/navchalni-posibnyky/vpr-2024-n.pdf>

Особливості проведення комплексу весняно-польових робіт у господарствах Харківської області (науково-практичні рекомендації). / О. Ю. Леонов, В. П. Коломацька, С. І. Попов та ін. – Х.: ІР ім. В. Я. Юр'єва НААН, 2024. – 35 с. – Режим доступу: <https://yuriev.com.ua/assets/files/navchalni-posibnyky/vpr-2025.pdf>

Науково-методичні рекомендації селекційної технології покращення якості зерна та адаптивності вихідного матеріалу кукурудзи (Методичні рекомендації). / С. Г. Понуренко, Н. М. Музафаров, Л. М. Чернобай, І. П. Барсуков, О. В. Сікалова. – Х.: ІР ім. В. Я. Юр'єва НААН, 2025. – 20 с. – Режим доступу: <https://yuriev.com.ua/assets/files>

Капустян М.В., Музафаров Н.М., Єгорова Н. Ю., Кучеренко Є. Ю. Оцінка вихідного матеріалу кукурудзи за груповою стійкістю до біотичних чинників. Всеукраїнська науково-практична конференція «Генетика і селекція в сучасному агрокомплексі», Умань (11-13 жовтня 2023 року). УНУС. С. 56-57. URL: <https://genetics.udau.edu.ua/assets/files/01.01.2021-2022-konferen-parievi-chitannya/genetika-i-selekciya-2023.pdf>

Понуренко С.Г., Чернобай Л.М., Музафаров Н.М., Кузьмишина Н.В., Вакуленко С.М., Чапський А.О. Інтродукція зразків і створення колекції ліній кукурудзи за ознакою жаро- та посухостійкості. Всеукраїнська науково-практична конференція «Генетика і селекція в сучасному агрокомплексі», Умань (11-13 жовтня 2023 року). УНУС. С. 140-142. URL: <https://genetics.udau.edu.ua/assets/files/01.01.2021-2022-konferen-parievi-chitannya/genetika-i-selekciya-2023.pdf>

Капустян М.В., Музафаров Н.М. Вивчення зразків кукурудзи в різні періоди розвитку рослин в умовах змін клімату. Міжнародна науково-практична конференція «Екологічна безпека та збалансоване природокористування в агропромисловому виробництві», (Україна, Київ, 6-7 липня 2023 р.) Київ, 2023. Ч. 1. С. 196-199. URL: https://www.agroeco.org.ua/wpcontent/uploads/Publications/zbirnyky_conferentsii/Zbirnyk%20lipen%202.pdf

Чернобай Л.М., Понуренко С.Г. Господарська цінність та адаптивні властивості створених гібридів кукурудзи. Сучасні напрями та досягнення селекції і насінництва сільськогосподарських культур: матеріали I Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, присвяченої 75-річчю заснування кафедри селекції, насінництва і генетики / Редкол.: М.М. Маренич (відп. ред.) та ін. Полтава: ПДАУ, 2023. С. 66-68. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/academicdepartment/kafedra-selekciyi-nasi>

Музафаров Н.М., Понуренко С.Г., Чернобай Л.М., Барсуков І.П., Сікалова О.В. Впровадження цифрових технологій і програм в селекційних дослідженнях. Інноваційні технології в рослинництві – запорука сталого розвитку сільського господарства: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 26 вересня 2023 р.) / Редкол.: М. П. Сокирко, Л. Г. Марініч (відп. ред.), Р. В. Олєпир [та ін.]. Полтавська державна сільськогосподарська дослідна станція імені М. І. Вавилова ІС

Музафаров Н.М., Чернобай Л.М., Барсуков І.П., Сікалова О.В., Понуренко С.Г. Внесок академіка Б.П. Гурпева в розвиток селекції кукурудзи в Інституті рослинництва ім. В. Я. Юрєва НААН. Історія освіти, науки і техніки в Україні: матеріали XIX Всеукраїнської наукової конференції молодих учених та спец., присвяченої ювілейним датам від дня народження видатних учених в галузі аграрних наук – основоположників сільськогосподарської дослідної справи в Україні. Київ, 22-23 травня 2024 р. / НААН, ННСГБ

Понуренко С.Г., Музафаров Н.М., Кузьмишина Н.В. Використання полігенних систем в селекції кукурудзи на покращення біохімічного складу зерна. Колективна монографія "Збалансований розвиток: сучасний стан і перспективи"; за ред. Т.О. Чайка. Полтава: Видавництво ПП Астроя, 2024. С. 255-263. URL: https://www.researchgate.net/publication/385185376_Zbalansovaniy_rozvitok_ekosistem_sucasnij_stan_i_perspektivi

Музафаров Н.М., Понуренко С.Г., Кузьмишина Н.В., Барсуков І.П., Сікалова О.В., Вакуленко С.М. Вплив погодних умов на мінливість морфологічних ознак кукурудзи. Наукові засади підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва. VIII-а Міжнародна науково-практична конференція 29 листопада 2024 р. Держ. біотехнологічний ун-т. Харків, 2024. С. 206-208. URL: <https://repo.btu.kharkov.ua/handle/123456789/62787>

Muzafarov N.M., Barsukov I.P., Ponurenko S.H., Sikalova O.V. Vasyl Ovsiiovich Kozubenko's life path: Міжнародна науково-практична конференція «Сільськогосподарська наука від «Українського ротамстеду» до сьогодення», присвячена 140-річчю від дня заснування Полтавського дослідного поля. Полтава, 2024. С. 51-52. URL: [<https://www.svinarstvo.com/index.php/ua/library/materiali-konferentsij/751-silskogospodarska-nauka-vid-ukraj>]

Музафаров Н.М., Понуренко С.Г., Барсуков І.П., Сікалова О.В. Урожайність гібридів кукурудзи в екстремально посушливих умовах. Сучасні технології в рослинництві: тези Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, присвяченої 150-річчю з дня народження видатного вітчизняного вченого-рослиника Рожественського Бориса Миколайовича (27-28 листопада 2024 р., м. Харків) / НААН, Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва. Харків, 2024. С. 236-238. [Електронне видання]. URL: <https://yuriev.com.ua/asset>

Музафаров Н.М., Понуренко С.Г., Кузьмишина Н.В., Барсуков І.П., Сікалова О.В., Вакуленко С.М. Мінливість морфологічних ознак кукурудзи залежно від погодних умов. Міжнародна науково-практична інтернет-конференція молодих учених та спеціалістів «Теоретичні засади інноваційного розвитку рослинництва», присвяченої 120-річчю з дня народження видатного вітчизняного вченого біолога І.М. Полякова (20 жовтня 2025 р.) м. Харків, Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва, 2025. С. 167-170. [Електронне видання]

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Леонов Олег Юрійович
д. с.-г. н., с.н.с., 06.01.05

Перелік осіб-виконавців

Барсуков Ігор Петрович

(к. с.-г. н., старший науковий співробітник, 06.01.05)

Кузьмишина Наталія Василівна

(к. с.-г. н., старший науковий співробітник, 06.01.05)

Понуренко Сергій Геннадійович

(к. с.-г. н., 06.01.05)

Сікалова Олена Валентинівна

(к. с.-г. н., старший науковий співробітник, 06.01.05)

Відповідальний за підготовку облікових документів

Фатеева Олена Олександрівна

Телефон

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна